

Про санітарно-епідемічну ситуацію на території області за перше півріччя 2025 року

З метою забезпечення стабільної санітарно-епідемічної ситуації в області, зокрема попередження виникнення та поширення інфекційних хвороб, які передаються харчовим та водним шляхом передачі Головним управлінням Держпродспоживслужби в Чернівецькій області (далі Головне управління) проведена відповідна робота.

На території області впродовж звітнього періоду зареєстровано 2 спалахи гострих кишкових інфекцій. Спалах гострих кишкових інфекцій серед 6 дітей, зареєстрований серед внутрішньо переміщених осіб у побуті м. Новоселиця, Чернівецького району. Основною причиною спалаху стало порушення технології приготування їжі, а обставини, що сприяли виникненню спалаху - недотримання правил особистої гігієни.

Спалах сальмонельозу, пов'язаний з закладом громадського харчування «Abu Dhabi», який знаходиться за адресою: вул. Університет-ська, 7Б, м. Чернівці. Під час спалаху постраждало осіб – 7 осіб, у т.ч. 6 дітей. За результатами епідеміологічного розслідування, лабораторних досліджень встановлено, що основним етіологічним фактором спалаху була *Salmonella enteritidis* виділена у всіх хворих. Фактором передачі інфекції, ймовірно, стала готова страва (шаурма куряча), сприяли виникненню спалаху факти порушення вимог санітарного законодавства в організації харчування, та порушення технології приготування їжі. Епідеміологічне розслідування випадку гострих кишкових інфекцій ще триває.

Відповідно до річного Плану здійснення державного нагляду (контролю) Держпродспоживслужби на 2025 рік заплановано 214 перевірок об'єктів нагляду. У зв'язку з введенням військового стану планові та позапланові заходи державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог санітарного законодавства суб'єктами господарювання за звітній період поточного року не проводились, відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану», Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» та постанови Кабінету Міністрів України від 13.03.2022 №303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану». Підстав для проведення позапланових заходів не було.

Основна робота була зосереджена на здійсненні контролю по дотриманню вимог санітарного законодавства за організацією харчування в закладах дошкільної та загальної середньої освіти, закладами оздоровлення та відпочинку, санітарно-технічним станом об'єктів питного водопостачання області та забезпеченістю населення краю якісною питною водою тощо.

Загалом було проведено 526 моніторингових обстежень, за результатами яких встановлено порушення вимог чинного законодавства на 236 об'єктах, що становить 44,9%.

З метою попередження виникнення та поширення інфекційних хвороб, які передаються харчовим та водним шляхом передачі здійснювались моніторингові комісійні обстеження об'єктів підвищеного епідемічного ризику.

На виконання доручення Чернівецької обласної військової адміністрації від 23.12.2024 року № 63-Г «Про проведення моніторингу роботи харчоблоків закладів загальної середньої та дошкільної освіти області в умовах воєнного стану на 2025 рік», розпорядження Вижницької РВА від 13.01.2025 року №6 та з метою попередження виникнення ГКІ та харчових отруень впродовж січня-березня поточного року спеціалістами районних управлінь Головного управління прийнято участь в комісійних моніторингових обстеженнях, ініційованих органами місцевого самоврядування. Загалом обстежено 276 харчоблоків, з них: 113 ЗДО та 163 ЗЗСО.

Порушення вимог санітарного законодавства встановлено на 181 об'єкті (65,6%).

Основні порушення, які виявлялись:

- харчоблоки потребують проведення капітальних та поточних ремонтів – 19 (13,7%) ЗДО, 36 (17%) ЗЗСО;
- відсутність повного набору виробничих приміщень або не проведене відповідне зонування виробничих зон - 31 (22,5%) ЗДО та 39 (18,5%) ЗЗСО;
- недостатня забезпеченість холодильним та технологічним обладнанням у 11 (8%) ЗДО 15 (7,1%) ЗЗСО;
- відсутня або не працює припливно-витяжна вентиляція над тепловим обладнанням у 20 (14,5%) ЗДО 25 (11,8%) ЗЗСО;
- потребують заміни столового та кухонного посуду у 10 (7,2%) ЗДО, 32 (15,2%) ЗЗСО;
- не створені умови для дотримання особистої гігієни персоналом харчоблоків 18 (13%) ЗДО та 11 (5,2%) ЗЗСО.

За результатами надані рекомендації для керівників 169 закладів освіти та поінформовано керівництво ГУ, органи місцевої влади області та Департамент освіти та науки Чернівецької ОВА (90 листів). Під час проведення моніторингу з працівниками кухні та медичним персоналом проведено роз'яснювальну роботу.

Головним управлінням спільно з Департаментом освіти і науки Чернівецької ОДА проведено спільну розширену онлайн-нараду з керівниками органів управління освітою територіальних громад та закладів освіти області. Обговорено результати проведених комісійних моніторингових обстежень харчоблоків закладів освіти області в 2024 році.

Окрім того, організовано проведення семінару з Департаментом освіти і науки Чернівецької обласної державної адміністрації та керівниками закладів освіти області з питань порядку організації харчування та розробки примірного чотиритижневого сезонного меню в закладах освіти обласного підпорядкування.

Забезпечено постійний контроль за впровадженням сучасних стандартів з організації харчування, внесення корективів у перспективні чотирьох-тижневі меню відповідно до сезонності продуктів харчування з урахуванням нових рецептур. Розглянуто 398 чотирьох тижневих перспективних меню, з них 394 – погоджено (99%). Повернуті на доопрацювання 4 меню (1,4%), які після доопрацювання були погоджені.

Під час проведення комісійних моніторингових обстежень здійснювався контроль щодо дотримання норм харчування та їх виконання. Проаналізовано

276 меню-розкладів, з них 117 для ЗДО та 159 – ЗЗСО, порушення встановлено в 16 меню, що становить 5,8%. Також під час проведення моніторингових обстежень закладів освіти проведена роз'яснювальна робота з профілактики гострих кишкових захворювань та харчових отруєнь, прочитано 560 лекцій та бесід.

З метою якісної та всебічної підготовки до літньої оздоровчої кампанії у 2025 році на території області Головним управлінням розроблено та направлено керівникам закладів оздоровлення та відпочинку: обов'язкові умови для прийняття стаціонарного оздоровчого закладу та дитячого наметового містечка в експлуатацію; рекомендації щодо створення безпечних умов перебування у найпростіших укриттях. Взято участь у засіданні атестаційної комісії з проведення державної атестації дитячих закладів оздоровлення та відпочинку Чернівецької області у 2025 році.

До початку проведення оздоровчої кампанії ініційовано проведення спільно з Департаментом соціального захисту населення Чернівецької ОДА семінару з керівниками та власниками дитячих закладів оздоровлення та відпочинку з питань дотримання основних вимог у сферах санітарного законодавства та безпечності харчових продуктів.

На території області на даний час розпочали свою роботу та працюють 2 стаціонарні табори: дитячий заклад оздоровлення та відпочинку «Карпатський Фенікс» ПП «Сонячні Карпати» (село Мигове Вижницького району), дитячий заклад оздоровлення та відпочинку «Кремениця», (м. Вижниця) та 2 наметові табори: ГС спортивно-оздоровчий табір «Твій табір» (с.Ржавинці), наметовий табір «Ойкос» (сmt.Берегомет урочище Стебник).

Окрім того, в області працювали та завершили свою роботу табори з денним перебуванням – 215 (47 пришкільних таборів, з організацією харчування 6 (181 дитина); 143 мовних, з організацією харчування 3 (206 дітей); 1 тематичний табір національно-патріотичного виховання з денним перебуванням без організації харчування; 3 корекційні школи; 19 профільних таборів на базі гуртків та закладів позашкільної освіти; 1 на базі ДЮСШ та 1 Інтелект Буковини); 1 (табір дозвілля та відпочинку з цілодобовим семиденним перебуванням з організацією харчування на базі ЗЗСО II-III ст. м. Новодністровськ);

Також планують свою роботу в літній період позаміський заклад «Дністер Плюс» (с.Брідок), «Під лісом» (м.Чернівці) – за результатами комісійних обстежень в закладах було виявлено ряд порушень, Станом на 30.06.2025 року табори не розпочинали свою роботу.

На виконання протоколу № 7 засідання Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій від 24.12.2024 та доручення начальника Головного управління № 24.04/02-348-25 від 21.01.2025 проведено 159 (78,7%) моніторингових обстежень об'єктів питного водопостачання в Чернівецькій області, за результатами яких встановлено порушення на 28(17,6%).

Так, проведено обстеження 14 (63,6%) об'єктів централізованого питного водопостачання. За результатами проведених обстежень порушення вимог санітарного законодавства встановлені на 7 (50%) водопроводах, основне порушення, яке виявлялись - відсутній проєкт зон санітарної охорони (ЗСО) на

джерело водопостачання.

Відповідно до інформації керівників підприємств питного водопостачання в області в рамках виробничого контролю безпечності та якості питної води за 1 півріччя поточного року досліджено 17356 проб: 8660 - за санітарно-хімічними та 8696 - за мікробіологічними показниками, встановлено 5 відхилень за останніми.

Крім того, погоджено 12 робочих програм виробничого контролю якості питної води КП «Сторожинецьке ЖКГ» (1), КП «Неполоківський комунгосп» (2), Кіцманський ВУЖКГ(2), КП «Чернівціводоканал» (7).

Проведено обстеження 145 (80,5%) об'єктів нецентралізованого питного водопостачання, встановлено порушення на 21(14,5%) громадській криниці, в частині не проведення лабораторних досліджень питної води, протермінованих санітарних паспортів на джерела водопостачання. Відповідно до 10 заяв балансоутримувачів було підписано 82 санітарних паспорта на джерело нецентралізованого водопостачання.

Керівникам підприємств та балансоутримувачам було надано 13 рекомендаційних листів щодо усунення порушень, поінформовано органи місцевої влади.

У квітня 2025 відбулась спільна онлайн-нарада Головного управління, Департаменту систем життєзабезпечення Чернівецької обласної військової адміністрації за участі ДУ «Чернівецький обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України, керівників підприємств водопровідно-каналізаційного господарства області та голів територіальних громад. На нараді розглянуто питання щодо забезпечення населення Чернівецької області доброякісною питною водою. За результатами наради визначено основні заходи, що будуть вжиті впродовж поточного та наступних років щодо забезпечення населення області безпечною та якісною питною водою.

На виконання наказу Головного управління національної соціальної сервісної служби у Чернівецькій області та розпорядження Дністровської РДА № 28 від 19.03.2025 року прийнято участь у робочих групах по перевірці надавачів соціальних послуг. Так, здійснено 16 обстежень закладів соціального спрямування, встановлено порушення у 6 закладах.

Крім того, відповідно до розпорядження Дністровської районної військової адміністрації від 20.05.2025 №51 взято участь у 19 комісійних обстеженнях місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

На виконання розпорядження Чернівецької ОДА від 28.04.2025 № 616-р «Про попередження виникнення нещасних випадків і надзвичайних ситуацій на водних об'єктах Чернівецької області у літній період 2025 року» спеціалісти Головного управління ініціювали створення комісій перед органами місцевого самоврядування щодо проведення обстеження визначених місць масового відпочинку людей на водних об'єктах в Чернівецькій області.

Також, протягом I півріччя 2025 року було прийнято участь у 4 чергових засіданнях архітектурно - містобудівельної ради при відділі містобудування та архітектури управління містобудування, архітектури та ЖКГ Департаменту системи життєзабезпечення Чернівецької ОДА. За результатами обговорення було погоджено 5 детальних планів території в межах Чернівецької області.

За звітній період до Головного управління надійшло 28 звернень громадян, з них розглянуто 23. За результатами розгляду – 60,7% вирішено позитивно, 4 звернення переслані за належністю.

З метою врегулювання застосування пестицидів суб'єктами господарювання та громадянами працівники Головного управління провели 10 нарад-семінарів з представниками територіальних громад, пасічниками, суб'єктами господарювання, які займаються вирощуванням сільськогосподарських культур щодо безпечного застосування пестицидів у межах та за межами населених пунктів.